

”Det här är så mycket mer utbrett än man tror, tusentals homosexuella svenskar med invandrarbakgrund lever utifrån hederskulturens regler. Jag vet folk överallt som lever i garderoben, kända ansikten också. De gör som jag har gjort fram tills i dag. Allt för att skydda sina familjer”, säger Robert Hannah.

LIV & LUST. Han är uppvuxen i en hederskultur där homosexualitet är en oförlätlig synd. I 15 år har Robert Hannah levt ett dubbelliv. Allt för att skydda sin familj. Men nu är det slut. Robert Hannah lämnar hederskulturen – för sin egen självrespekts skull och för alla dem som liksom han själv tvingas ljuga för både sin släkt och sig själv.

Det var ett stort steg. Ett så stort att hela Robert Hannahs himla-valv har ritats om.

– Hedersförtrycket hade blivit en del av min vardag, lika naturlig som att man äter frukost på morgonen. Den var en del av mig.

Nu var det slut på 15 år av lögn. Han skulle ta steget och han skulle göra det hela vägen: komma ut för allt och alla, i en debattartikel på DN Kultur. Han var tvungen till det – som privatperson för att orka leva med sig själv, som människorättsjurist och politiker för att stå upp för den han är och därmed för alla andra i liknande situation.

– Det här är så mycket mer utbrett än man tror, tusentals homosexuella svenskar med invandrarbakgrund lever utifrån hederskulturens regler. Jag vet folk överallt som lever i garderoben, kända ansikten också. De gör som jag har gjort fram tills i dag. Allt för att skydda sina familjer.

Redan som liten visste han vad som gällde. Robert Hannah, 28, är född i Göteborg och uppväxt i en kristen assyrisk kultur. Hans föräldrar kom hit som flyktingar från Irak. Att homosexualitet är en synd var en självklarhet.

– Det var något äckligt, onaturligt som var så förkastligt att det inte ens benämndes, säger han.

Därför var det allt annat än lätt att som ung tonåring inse att det är andra killar som får hjärtat att banka.

Robert Hannah gjorde som så många andra: han packade ner sina känslor i en låda och gjorde allt för att inte lyfta på locket. I stället såg han till att delta i det vanliga spelet. Låtsas bli kär i tjejer, kalla folk bög.

Äta i stället för att ätas, bara för att till slut inse att han själv gröpts ur inuti.

– Jag försökte kompensera och blev den duktige killen som läste böcker och var bra i skolan. Jag överlevde, men sjönk samtidigt djupare ned i självförakt.

I efterhand tror han att en av hans bröder anade, men ingen, vare sig i familjen eller bland vännerna, sa eller visade att de misstänkte att han var homosexuell.

– Jag var väl som den där rosa elefanten i rummet som ingen pratar om.

När han flyttade hemifrån, till Stockholm, började han träffa andra i samma situation, män som förstod hur han hade det. De nya vännerna blev som en andra familj. Sin biologiska orkade han inte besöka särskilt ofta. För vad skulle han svara när de undrade vem han umgicks med? När släktingarna frågade om han inte skulle gifta sig snart, om det inte var dags att de parade ihop honom med en lämplig flicka.

– Alla dessa lögn. Det var fruktansvärt. Att hela tiden behöva dem, nästa in sig i dem och sedan komma ihåg och hålla reda på dem.

Dejterna med andra killar i liknande situation var som en katt och rätta-lek. Ingen vågade uppge sitt rätta namn. Historierna om vem de var och var de kom från kunde skifta under en och samma kväll, allt för att försäkra sig om att inget skulle kunna nå en släktings öra.

– Rädslan och pressen var alltför stor för att vi ens skulle kunna vara ärliga inför varandra. Fortfarande lever många av dem dubbelliv. Andra har inte klarat pressen och har gift sig med kvinnor.

För sex år sedan träffade Robert mannen som han är sambo med.

– För honom var det som att bli indragen i garderoben igen.

Medan paret ofta har hälsat på Roberts svärfar i Domsten har de aldrig kunnat knacka på hemma i Göteborg.

För sin mamma berättade han för fyra år sedan. I samma stund, säger han, förvisade han henne till ett fängelse.

– Hon är det största offret för det hedersförtryck som kommer av att jag är bög. Hon har fått slå knut på sig själv för att hålla det hemligt, för att skydda familjens heder.

Mamman är en stark kvinna, säger Robert. Modig och klok. Hon är också djupt troende. Med beskedet började en lång inre process.

– Hon har läst Bibeln och Nya testamentet för att få vägledning. Men överallt har hon bara kunnat läsa att homosexualitet är en synd. Det har varit jättesvårt för henne, men hon har landat i att det bara är Gud som har rätt att döma.

För sin syster berättade han ungefär samtidigt. Hon tog det bra och hade lätt att förstå eftersom hon visste vad hederskulturens normer kostar, inte minst för henne själv som kvinna. Men för sina bröder fick hemligheten inte avslöjas, det hade han lovat mamman. Särskilt inte för storebrodern, han som enligt traditionen räknades som familjens överhuvud sedan deras far gått bort.

I andras ögon, inte minst släktens, var Robert Hannah ett skrytämne. Dubbeljuridikexamen, folkpartistisk politiker med bostadsrätt i Bromma. I sina egna ögon var han en klugen identitet, en person som inte gick att svetsa samman. Som

var assyrier i Göteborg och bög i Stockholm.

– Jag blev politiskt aktiv för att jag ville hjälpa hbtq-personer med invandrarbakgrund och andra utsatta grupper. Till slut kom jag till punkten då jag var tvungen att komma ut.

En varm dag i somras reste han hem till sin mamma med den redan färdigskrivna debattartikeln som han beslutat sig för att publicera. Mamman läste och höll med om väntande ord. Men hon var rädd.

– Hon var övertygad om att släkten skulle reagera med äckel och avsmak. Att de skulle försöka få henne att förskjuta mig, att folk skulle ta avstånd från familjen. Och allra värst, dra min fars goda rykte i smutsen.

Robert berättade också för sina bröder.

– Även min storebror tog det bra. Han har genomgått en lång resa själv. För min mor har det varit en stor sak, hon trodde inte att han skulle välja min sida.

Det har nu gått två veckor sedan bomben slog ner, en artikel öppen för alla att dela på sociala medier jorden runt. Mycket riktigt har släkten i utlandet reagerat med fördomanden, ibland också med avsky. Några har till och med lagt ut en film där Robert håller tal på sin pappas begravning, med budskapet att han i dag får sin bortgångne far att skämmas.

– Det har tagit hårt, hur kan de utnyttja min döda pappa?

För Roberts mamma har det varit tunga dagar. Hon har fått säga upp bekantskapen med vissa släktingar och känner att folk tittar på henne när hon går utanför dörren. – Det här kommer att ta tid. Det

lär dröja några år innan jag och min sambo kan komma och bo över hemma hos mamma, om man säger så.

Men Robert har också fått stöd, både av släktingar och personer han inte känner. Mängder av människor har hört av sig, många som delar hans öde, som tackat för det mod han har visat.

– Vi bara måste bryta tabu. Jag älskar min kultur, men det kan ju inte betyda att jag inte får lov att kritisera de patriarkala och förtryckande strukturerna.

I den svenska debatten har hedersförtryck ofta kommit att förknippas med våld och risken att bli mördad. Och det hotet är verkligen för en del. Men, menar Robert Hannah, för de flesta handlar det om skräckan att bli förskjutet. Att inte kunna träffa sina föräldrar och syskon som förr eller att tvingas välja mellan sina barn och släkten. Eller att behöva leva ett undrandraget, hemligt liv.

– Nu vill jag ut i skolor och berätta. När homosexualitet anses så avskryvligt att familjer inte ens kan prata om det måste skolorna göra det i stället.

Från och med nu är det, som han säger, hela paketet som gäller. Hela Robert Hannah. Han är både svenskassyrer och bög. Och hädanefter är det inte bara under släktesbesöken i Domsten som han kommer att hålla sin man i handen, utan också i sina gamla kvarter i Göteborg.

Hanna Welin
hanna.welin@hd.se
042-489 93 67

Nu är det slut på lögnerna

Svenskassyrern Robert Hannah kom ut – och lämnade 15 års dubbelliv bakom sig